

۲-۳) اصطلاحات مندرج در دستورالعمل

- سازمان: سازمان غذا و دارو
- مسئول فنی داروخانه: داروسازی که با اخذ پروانه مسئولیت فنی صادره از سوی دانشگاه مربوطه به وظایف قانونی خود در داروخانه عمل می‌نماید.
- معاونت: معاونت/مدیریت‌های غذا و داروی دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی که داروخانه در حوزه آن دانشگاه فعالیت دارد.
- شرکت امحاء‌کننده: شرکت‌هایی که امکانات لازم برای امحاء ایمن داروها را داشته و مجوزهای لازم را برای انجام این هدف، از سازمان غذا و دارو اخذ می‌نمایند.
- فرآورده‌های سلامت‌محور: فرآورده‌های مرتبط با سلامت و موثر بر آن از جمله دارو، فرآورده‌های بیولوژیک، واکسن، فرآورده‌های سلول درمانی، شیرخشک، مکمل‌های تغذیه‌ای، دارویی و ورزشی، غذاهای کمکی شیرخواران، تجهیزات و لوازم مصرفی پزشکی و دارویی. کلیه فرآورده‌های سلامت‌محور مجوز و شناسه کنترل اصالت دارند.
- فرآورده‌های غیر قابل مصرف: فرآورده‌های غیر قابل مصرف، آن دسته از فرآورده‌های سلامت‌محور هستند که به تشخیص داروساز قابل عرضه و استفاده نیستند. فرآورده‌ها به دلایل ذیل، غیر قابل مصرف تلقی می‌شوند: انقضای تاریخ، تغییرات فیزیکوشیمیایی، دوقاز شدن، عدم نگهداری در شرایط مناسب مطابق با برچسب شرکت سازنده، آمپول‌ها و ویال‌های شکسته شده، پارگی بسته‌بندی، داروهای نیمه مصرف، مخدوش بودن برچسب اصالت به‌نحوی که تایید اصالت به هیچ عنوان امکان‌پذیر نباشد.

۳) دامنه عملکرد

دامنه کاربرد این دستورالعمل، شامل تمام فرآورده‌های سلامت‌محور غیر قابل مصرف در داروخانه است.

۴) مسئولیت

مسئولیت خدمت تشخیص فرآورده‌های غیر قابل مصرف به عهده مسئول فنی بوده و نیز مسئولیت نگهداری ایمن و ارسال فرآورده‌های سلامت غیر قابل مصرف از داروخانه و همچنین مسئولیت حمل ایمن تا رسیدن به محل تحویل اشتراکی (در صورت بهره‌گیری از روش ارسال اشتراکی تا زمان تحویل محصولات به نماینده شرکت امحاء‌کننده) و دریافت رسید، بر عهده موسس داروخانه است. مسئولیت حمل و امحاء بی‌خطر و ایمن فرآورده‌های سلامت غیر قابل مصرف هم بر عهده شرکت امحاء‌کننده‌ای است که مجوزهای لازم را از سازمان دارد.

۵) روش کار

۵-۱) ثبت اطلاعات مربوط به فرآورده‌های غیرقابل مصرف دارویی و علل از دست رفتن قابلیت مصرف آن فرآورده‌های غیرقابل مصرف در داروخانه به تشخیص مسئول فنی داروخانه جداسازی می‌شود و باید اطلاعات آنها قبل از قرار گرفتن در سطل مخصوص، در جدولی مانند جدول ۱ وارد شود.
تصوره بعد از آماده‌سازی زیرساخت‌ها و انجام اطلاع‌رسانی‌های لازم، این اقلام باید در سامانه ردیابی، رهگیری و کنترل اصالت (TTAC) ثبت شوند.

جدول ۱. ثبت داروهای آماده شده توسط داروخانه برای ارسال به شرکت امحاءکننده

نام و ترکیب دارو	قدرت دارو	شکل دارویی	نام برند / نام شرکت	LOT UID /	تعداد بسته ازسازی	تعداد در هر بسته	قیمت واحد دارو (ریال)	تاریخ انقضا	علت ارسال برای امحاء
داروی X	50 mg	قرص	نام برند / نام شرکت	LOT UID /	۳ جعبه	۳۰ عدد	۷	2020/01/01	انقضای تمام تاریخ

* مطابق فاکتور خرید دارو از شرکت پخش
** علل ارسال فرآورده جهت امحاء: انقضای تاریخ، تغییرات فیزیکوشیمیایی، دوزها شدن، عدم نگهداری در شرایط مناسب مطابق با برچسب شرکت سازنده، آبرول‌ها و ویال‌های شکسته شده، پارگی بسته‌بندی، داروهای نیمه مصرفه مغشوش بودن برچسب اصالت به‌منحوی که تایید اصالت به هیچ عنوان امکان‌پذیر نباشد.

۵-۲) تفکیک، جداسازی و نگهداری موقت ایمن فرآورده‌های غیرقابل مصرف

فرآورده‌های سلامت‌محور غیرقابل مصرف از سوی مسئول فنی داروخانه بررسی و توسط موسس و با هماهنگی مسئول فنی جداسازی شده و در محل اختصاصی و جدا از محل عرضه با عنوان «محل فرآورده غیرقابل مصرف» نگهداری می‌گردد. برای نگهداری فرآورده‌های تفکیک شده باید از سطل‌های مخصوص نگهداری موقت استفاده شود.

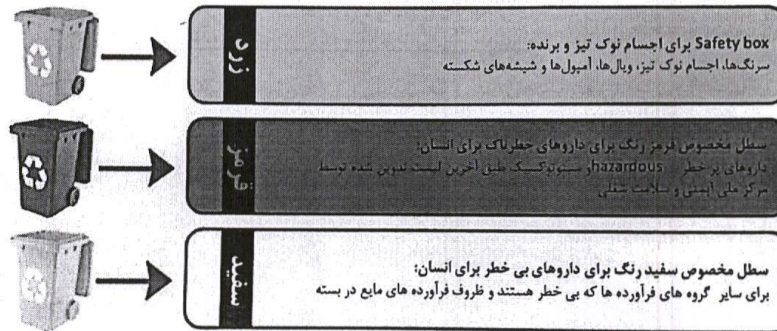
سطل‌های مخصوص نگهداری موقت: سطل‌هایی هستند که برای نگهداری موقت فرآورده‌های غیرقابل مصرف در داروخانه مورد استفاده قرار می‌گیرند. این سطل‌ها نباید به صورت کامل پر شوند و هنگامی که تا خط نشانگر یا حدود سه چهارم پر شدند، باید درب آنها بعد از حصول اطمینان از داشتن فهرست مکتوب تمام محتویات به صورت ایمن و محکم بسته شود. این سطل‌ها در حقیقت ظروف مقاوم به نشت فرآورده و از جنس کارتن، سطل پلاستیکی یا کارتن‌پلاست هستند. بسته به نوع فرآورده و میزان خطرناک بودن محتویات، این ظروف برای شناسایی و تشخیص انواع گوناگون فرآورده‌های غیرقابل مصرف با رنگ‌های مختلف به شرح زیر و طبق شکل ۱ مشخص می‌شوند:

• سطل‌های مخصوص با برچسب خطرناک: این سطل‌ها، قرمز رنگ بوده و روی آن برچسب واضح با علامت خطر درج شده است. این ظروف باید کاملاً محکم و غیرقابل نشت باشند و از آنها برای نگهداری فرآورده‌های خطرناک برای انسان، شامل داروهای پر خطر طبق

¹ Hazardous

آخرین فهرست تدوین شده از سوی مرکز ملی ایمنی و سلامت شغلی^۲ (پیوست) استفاده می‌شوند. کیسه‌های این سطل‌ها نیز باید در تمام فرآیند انتقال با علامت خطرناک برجسب‌گذاری شوند.

• سطل‌های ایمن^۲: این سطل‌ها زرد رنگ با درپوش قرمز مخصوص اشیای تیز و برنده هستند که پسماندهای تیز مانند سرنگ‌ها، اجسام نوک تیز، ویال‌ها، آمپول‌ها و شیشه‌های شکسته در آن قرار می‌گیرند. مطابق ماده ۲۳ ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته، نباید از کیسه‌های پلاستیکی برای جمع‌آوری و نگهداری پسماندهای تیز و برنده استفاده شود و سطل‌های ایمن باید به شکلی باشند که بتوان بدون فشار دست، پسماند را درون ظرف انداخته و خارج کردن آنها از ظرف ممکن نباشد. دیواره‌های ظرف نیز باید نفوذناپذیر باشد تا سیالات از آن خارج نشوند و پس از بستن درب، از عدم خروج مواد از آن اطمینان حاصل شود.

شکل ۱. سطل‌های مخصوص نگهداری موقت فرآورده‌های غیرقابل مصرف در داروخانه

• سطل‌های مخصوص سفید: این سطل‌ها سفید رنگ بوده و برای گروه‌های فرآورده‌های بی‌خطر و ظروف فرآورده‌های مایع در بسته استفاده می‌شوند. باید روی سطل‌های مخصوص سفید، برجسب واضحی با عنوان «فرآورده غیرقابل مصرف» چسبانده شود.

^۲ National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH) بخشی از مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری (CDC)، ایالات متحده با هدف ایمنی و سلامت کارکنان و محیط کار است.

^۳ Safety box

• دفع سایر زباله‌ها غیر از فرآورده‌های سلامت‌محور؛ زباله‌های معمولی یا شبه‌خانگی، پسماندهایی غیر از فرآورده‌های عرضه شده در داروخانه مانند کاغذ، پلاستیک، جعبه خالی دارو، روکش وسایل مصرفی و تجهیزات پزشکی، ماسک پرسنل، زباله‌های محوطه داروخانه و از این قبیل زباله‌های معمولی، مشابه پسماندهای خانگی هستند که بخش بزرگی از زباله‌ها را تشکیل می‌دهند. این پسماندها باید در کیسه‌های سیاه رنگ و سطل‌های زباله معمولی ریخته شده و جدا از باقی پسماندها به مخازن مربوط به زباله‌های شهرداری منتقل شوند.

• امحاء فرآورده‌های غیرقابل مصرف غیرفعال؛ فرآورده‌های غیرقابل مصرف غیرفعال، فرآورده‌هایی هستند که در صورت رقیق‌سازی و ورود به فاضلاب، برای سلامت و محیط زیست خطری ندارند و طبق منابع، امکان امحاء آنها در داروخانه وجود دارد. این فرآورده‌ها شامل مایعات حجیم داخل وریدی هستند. محلول‌های بی‌خطر مانند سدیم کلراید ۰/۹٪، دکستروز، آمینواسید و لیپید به مقدار محدود که هیچ خطر دیگری نداشته باشند (مثلاً عفونی بودن به دلیل آلودگی به مایعات بدن یا افزوده شدن سایر داروها) را می‌توان در فرآورده‌های غیرقابل مصرف دارویی قرار داد یا آنها را با میزان کافی آب، به اندازه مناسب رقیق نموده و سپس داخل مجرای فاضلاب ریخت و ظروف خالی را در فرآورده‌های غیرقابل مصرف شهری قرار داد.

• نگهداری موقت داروهای تحت کنترل غیر قابل مصرف؛ داروهایی با قابلیت سوءمصرف و غیرقابل مصرف (طبق فهرست جدول ۲) باید در محفظه قفل‌داری تحت عنوان داروهای تحت کنترل نیازمند امحاء نگهداری موقت شوند. هنگام تحویل داروها به شرکت امحاء، محتویات این محفظه باید در حضور نماینده معاونت غیرقابل بازیافت گردد. در واقع، ماهیت داروهای تحت کنترل باید پیش از ارسال برای امحاء به گونه‌ای تغییر یابد که کاملاً غیرقابل مصرف شوند. مثلاً قرص‌ها خرد شده و آمپول‌ها و ویال‌ها شکسته شوند و فرآورده‌های مایع، درون ظرف درب‌دار دیگری تخلیه شده و سپس رقیق شوند.

• نگهداری موقت داروهای مایع غیر قابل مصرف؛ محصولات دارویی مایع، باید قبل از قرار گرفتن در محفظه‌های پسماند در ظروف جداگانه سالم و بی‌عیب و نقصی قرار داده شوند تا مایعات به بیرون نشت نکنند. نباید مایعات غیرقابل مصرف، به صورت مستقیم در محفظه پسماند ریخته شوند، بلکه باید ظرف حاوی آن مایع در محفظه پسماند انداخته شود. ظرف حاوی مایع بر حسب خطرناک یا بی‌خطر بودن به صورت درسته در سطل مربوطه قرار داده می‌شود.

جدول ۲. فهرست داروهایی که قابلیت سوء مصرف دارند

ردیف	نام دارو	شکل دارویی و دوز
1	Buprenorphine	TAB 0.4mg
		TAB 2mg, 8mg
		INJ 0.3mg/ml
2	Buprenorphine/Naloxone	TAB 2/0.5mg, 8/2mg
3	Methadone	TAB 5mg
		TAB 20mg, 40mg
		SOLUTION 25mg/5ml
		SOLUTION 5mg/5ml
4	Morphine	INJ 10mg/ml, 25mg/ml, 50mg/ml
		SUPP 10mg
		Tab
5	Opium	Tincture 10mg/ml
6	Pethidine	INJ 25mg/ml, 50mg/ml,
7	Pentazocine	INJ 30mg/ml
8	Fentanyl	PATCH 25mcg/h, 50mcg/h
		PATCH 75mcg/h, 100mcg/h
		INJ 50mcg/ml
9	Remifentanyl	INJ 1 mg, 2mg, 5mg
10	Alfentanyl	INJ 0.5mg/ml
11	Sufentanyl	INJ 5mcg/ml, 50mcg/ml
12	Oxycodone	TAB EXTENDED RELEASE 10mg, 20mg
		TAB. 5mg, 15mg, 30mg
13	Codeine	TAB 30mg
14	Methylphenidate	TAB 10, 18, 20, 36, 54 mg
15	Dexamphetamine	TAB 5mg
16	Tramadol	TAB 50, 100, 200 mg
		INJ 50 mg/ml
17	Acetaminophen + Caffeine + Codeine	TAB :Acetaminophen 300mg + Caffeine 15 mg+ Codeine phosphate 15 mg
18	Acetaminophen + Codeine	TAB or CAP: Acetaminophen 300mg + Codeine Phosphate 20mg
19	Codeine + Guaifenesine	Syrup :All products containing Codeine + Guaifenesine
20	Pseudoephedrine	Syrup 30mg/5ml

« نگهداری موقت فرآورده‌های فراخوان‌گرفته یا نیازمند فراخوان؛ فرآورده‌های فراخوان شده از سوی سازمان، غیر قابل مصرف تلقی می‌شوند، ولی این فرآورده‌ها باید تا زمان مرجوع شدن در محفظه جداگانه‌ای تحت عنوان فراخوان شده یا نیازمند فراخوان نگهداری شوند. همچنین پس از دریافت فرآورده از شرکت پخش، در صورت مشاهده هرگونه اشکال یا نقص در هر دارو به تشخیص و تایید داروساز مسئول فنی، باید فرم شکایت از فرآورده‌های دارویی تکمیل شده و همراه سه نمونه از سری ساخت مورد شکایت به معاونت غذا و داروی متبوع ارسال گردد و تا زمان تعیین تکلیف فرآورده مشکوک به نیاز به فراخوان، سری ساخت مربوطه از سوی داروساز در محفظه فراخوان شده یا نیازمند فراخوان ایزوله شده و از ورود به چرخه مصرف اجتناب گردد. تبصره: نگهداری تمامی فرآورده‌های غیرقابل مصرف در داروخانه در شرایط مذکور، بسته به حجم داروهای نیازمند امحاء در هر داروخانه و حداکثر تا یک سال امکان‌پذیر است. بنابراین هر داروخانه باید حداقل یک بار در سال نسبت به ارسال فرآورده‌های جمع‌آوری شده به شرکت امحاءکننده یا به نماینده جمع‌آوری اشتراکی اقدام نماید.

۴-۵) فرآیند ارسال فرآورده‌های غیرقابل مصرف برای امحاء

- ۱) فهرست فرآورده‌های غیر قابل مصرف نگهداری شده، مطابق با جدول ۱ باید در داروخانه وجود داشته باشد و همواره به‌روز باشد.
- ۲) داروخانه‌ها می‌توانند به منظور صرفه‌جویی در وقت و هزینه به صورت اشتراکی یا هماهنگی با تعاونی‌های فراگیر انجمن داروسازان نسبت به ارسال تجمیعی فرآورده‌های غیر قابل مصرف اقدام نمایند. در این صورت، موسس هر داروخانه موظف است فرآورده‌های غیر قابل مصرف را در محل مشترک تحویل دهد. این محل باید با هماهنگی قبلی معاونت انتخاب شود.
- ۳) موسس داروخانه یا نماینده تجمیع اشتراکی باید به تارنمای <https://iranemp.ir/> سازمان حفاظت محیط زیست رجوع کند و نوع فرآورده‌های نیازمند امحاء را ثبت نماید.
- ۴) موسس مسئول فنی داروخانه یا نماینده تجمیع اشتراکی باید نسبت به ارسال فهرست فرآورده‌های غیر قابل مصرف (به تفکیک نام داروخانه و با تایید و مهر موسس داروخانه) به معاونت و اخذ نوبت برای تطبیق و تایید فهرست مذکور اقدام نماید.
- ۵) موسس داروخانه یا نماینده تجمیع اشتراکی باید به شرکت امحاء کننده مورد تایید سازمان جهت ارسال خودروی حمل زباله اطلاع دهد.
- ۶) فهرست فرآورده‌های غیر قابل مصرف در حضور نماینده معاونت تطبیق یافته و کیسه‌ها پلمب می‌شوند و بارگیری کیسه‌های پلمب شده به خودروی حمل توسط نماینده شرکت امحاء‌کننده انجام گردد.

- ۷) «صورتجلسه امحاء» تهیه شود و از سوی افراد حاضر مهر و امضا شود و پسماندها به شرکت امحاءکننده ارسال گردد. یک نسخه از صورتجلسه امحاء و فهرست فرآورده‌های ارسال شده تایید شده توسط معاونت باید در داروخانه نگهداری شود.
- تبصره ۱: صورتجلسه امحاء مورد تایید معاونت و فهرست فرآورده‌های تایید شده، جهت انجام امور مالیاتی در زمان بررسی پرونده مالیاتی قابل ارائه می باشد.
- تبصره ۲: اجرای روش‌های مورد تایید سازمان جهت امحاء ایمن داروهای خطرناک و همچنین تفکیک داروهای بی خطر، ولی با روش امحاء منحصر به فرد مانند آنتی‌بیوتیک‌ها، مواد ضد عفونی‌کننده، اسپری‌ها و افشانه‌های دارویی به عهده شرکت امحاء بوده و مطابق با ضوابط نظارت بر امحاء ضایعات دارویی مصوب سازمان است.
- تبصره ۳: نگهداری پسماندها در داروخانه‌های بیمارستانی، در صورت داشتن دستورالعمل مصوب بخش ایمنی و بهداشت حرفه‌ای بیمارستان و نیز داشتن قرارداد بیمارستان با شرکت‌های امحاء پسماند دارویی به صورت مستقل، طبق ضوابط مربوطه بلامانع است.

پیوست

فهرست داروهای پرخطر، طبق آخرین فهرست تدوین شده از سوی مرکز ملی ایمنی و سلامت شغلی (NIOSH)

Abiraterone	Abiraterone	Afluniv	Afluniv	Amecrine
Anastrozole	Arsenic Trioxide	Avitinib	Azaxitinib	Bacafurimide
Bcg Bacillus Calmette-Guérin	Belinostat	Bendamustine	Bexarotene	Bleomycin
Bortezomib	Bosutinib	Brexitinib Vedotin	Buparfen	Cabazitaxel
Cabozantinib	Capecitabine	Carboplatin	Carfilzomib	Carmustine
Chlorambucil	Cisplatin	Cladribine	Clotarfene	Crizotinib
Cyclophosphamide	Cytarabine	Dabrafenib	Dacarbazine	Dactinomycin
Dasatinib	Dausoubicin	Docitabine	Degarex	Docetaxel
Doxorubicin	Ezastatinamide	Epirubicin	Eribulin	Erlotinib
Estramustine	Etoposide	Everolimus	Exemestane	Floxuridine
Fludarabine	Fluorouracil	Flutamide	Fulvestrant	Gencitabine
Gentuzumab Ozogamicin	Goserelin	Histrelin	Hydroxyurea	Ifluridine
Ifosfamide	Imatinib	Irinotecan	Isofluprone	Isazomib
Letrozole	Leuprolide	Lomustine	Mechlorethamine	Megestrol
Melphalan	Mercaptopurine	Methotrexate	Mitomycin	Mitotane
Mifexastone	Nelarabine	Nilotinib	Onacetaxine	Oxaliplatin
Paclitaxel	Panobinostat	pazopanib		
Acitretin	Alitretinoin	Ambrisentan	Bosentan	Cabergoline
Cetorelix	Chorionicotropin	Clomiphene	Clonazepam	Colchicine
Dinoprostone	Dronedrone	Dutasteride	Ergonovine/Methylergonovine	Eslicarbazepine
Finasteride	Fluconazole	Ganirelix	Gonadotropin, Chorionic	Icatibant
Lornetapide	Mactentan	Mentropins	Methyltestosterone	Mifepristone
Misoprostol	Nafarelin	Oxytocin	Pamidronate	Paroxetine
Pastronide	Peginesatide	Pentate Calcium Triiodide	Plerixafor	Ribavirin
Riociguat	Telavancin	Tenazepam	Testosterone	Topiramate
Treimoin	Ulipristal	Valproate/Valproic Acid	Vigabatrin	Voriconazole
Warfarin	Ziprasidone	Zoledronic Acid		
Abacavir	Alefacept	Apomorphine	Azathioprine	Carbamazepine
Chloramphenicol	Cidofovir	Cyclosporine	Deferiprone	Desazoxane
Diethylstilbestrol	Divalproex	Entecavir	Estradiol	Estrogen/Progesterone
Estrogens, Conjugated	Estrogens, Esterified	Estropipate	Fingolimod	Fluoxymesterone
Fosphenytoin	Ganciclovir	Leflunomide	Lenalidomide	Linglutide Recombinant
Metroxprogesterone Acetat	Methimazole	Mipomersen	Mycophenolate Mofetil	Mycophenolic Acid
Nevirapine	Ospemifene	Oxcarbazepine	Palifermin	Paliperidone
Phenoxybenzamine	Phenytoin	Progesterone	Progestins	Propylthiouracil
Raloxifene	Rasagiline	Risperidone	Sildenafil	Spiroolactone
Tacrolimus	Teriflunomide	Thalidomide	Thalidomide	Uracil Mustard
Valganciclovir	Zidovudine			

* National Institute for Occupational Safety and Health

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی البرز
معاونت غذا و دارو

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۲۷
شماره: ۱۴۰۳/ص/۲۰/۱۲۵۷
پیوست: ندارد

جهش تولید با مشارکت مردم (مقام معظم رهبری)

مدیر محترم شبکه بهداشت و درمان.....

ریاست محترم مرکز آموزشی درمانی/بیمارستان.....

ریاست محترم سازمان پزشکی شهرستان کرج

ریاست محترم انجمن داروسازان استان البرز

مدیریت محترم داروخانه هلال احمر

سرپرست محترم داروخانه آموزشی دانشکده داروسازی

موضوع: عطف به ابلاغ دستورالعمل فرآیند مدیریت فرآورده های سلامت محور غیر قابل مصرف در داروخانه ها

با سلام و احترام:

پیرو نامه شماره ۶۵۵/۳۷۴۱ مورخ ۱۴۰۲/۱/۱۸ معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو در خصوص « ابلاغ دستورالعمل فرآیند مدیریت فرآورده های سلامت محور غیر قابل مصرف در داروخانه ها » به پیوست دستورالعمل اجرایی این فرآیند جهت استحضار و اطلاع رسانی مقتضی حضورتان ایفاد می گردد.

دکتر نفیسه خسروی دهقی
معاون غذا و دارو دانشگاه

Handwritten signature and notes in blue ink.

دبیرخانه سازمان نظام پزشکی کرج
شماره: ۱۴۰۳/۱۹۱
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۲۸

Handwritten signature and notes in black ink.

نامه فوق بدون مهر فاقد اعتبار می باشد

دستور العمل فرآیند مدیریت فرآورده‌های سلامتی محور غیر قابل مصرف در داروخانه‌ها		عنوان
۱۴۰۲/۱۲/۲۶	تاریخ شروع اجرا	..
۱۴۰۴/۱۲/۲۶	تاریخ اعتبار	

دستور العمل فرآیند مدیریت فرآورده‌های سلامتی محور غیر قابل مصرف در داروخانه‌ها

عنوان	تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده
نام و امضا	دکتر الناز ذوقی	دکتر زهرا جهانگرد	دکتر سید حیدر محمدی
سمت	کارشناس امور ~~فرآورده‌های سلامتی~~ و بستری فرآورده‌های سلامتی	سرپرست دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده‌های سلامتی	معاون وزیر ~~بهداشت~~ سازمان

اراده

فهرست

۱ تاریخچه بازنگری ۲
 ۲ هدف ۳
 ۳ دامنه عملکرد ۴
 ۴ مسئولیت ۴
 ۵ روش کار ۴
 ۶ پیوست ۹

(۱) تاریخچه بازنگری

شماره بازنگری	تاریخ بازنگری	شرح مختصر بازنگری	صفحات مورد بازنگری
۰۰	اولین نسخه		

کلیه بهره‌برداران باید از معتبر بودن آخرین نسخه این سند اطمینان حاصل نمایند.

(۲) هدف

۱-۲) مستندات

این دستورالعمل براساس اصل ۵۰ قانون اساسی و مطابق با ماده ۲۲ آیین‌نامه تاسیس، ارائه خدمات و اداره داروخانه‌ها، تصویب شده به شماره ۶۵۵/۱۷۳۳ به تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۹، بند شرح وظایف داروساز مسئول فنی داروخانه: «مسئول فنی داروخانه نظارت بر امحاء مناسب داروهای که قابلیت مصرف آنها به هر نحو از بین رفته را بر عهده دارد» و همچنین مطابق با «قانون مدیریت پسماندها» مصوب مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۳ که بر طبق ماده ۴ آن «دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظفند تدابیر لازم را برای مدیریت پسماندها اتخاذ کنند»، تدوین شده است.

۲-۲) اهداف کلی دستورالعمل

- تعیین ضوابط، آماده‌سازی شرایط امحاء و طراحی نظام‌مند جامع و قابل اطمینان برای دفع فرآورده‌های سلامت غیرقابل مصرف که به هر دلیل برای فروش یا عرضه مناسب نیستند
- حفاظت از محیط زیست
- تضمین ایمنی و سلامت بیماران و عموم جامعه